

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2019 Hjartdal og Gransherad Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3) **FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.**

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
2.2	Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene	2
3.	Kapitalkrav	3
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2	Bufferkrav.....	4
3.3	Uvektet kjernekapitalandel.....	4
4.	Kreditrisiko og motpartsrisiko	5
4.1	Definisjon misligholdte engasjement:.....	5
4.2	Metode for beregning av nedskrivninger	6
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	6
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	7
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	7
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	8
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	8
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	8
4.9	Sikkerhetsstilte eiendeler	9
4.10	Motpartsrisiko knyttet til derivater	10
5.	Egenkapitalposisjoner	10
6.	Renterisiko	11
7.	Styring og kontroll av risiko	12
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	13

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2019 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Bankene har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felleskontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital:

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerørretnings-kont	Type virksomhet
Rallarparken Eiendom AS	1.000	5.000	100 %	100 %	Notodden Eiendom
Tinnelva Eiendom AS	300	35	100 %	100 %	Notodden Eiendom
Notodden Utvikling AS	400	40	20 %	20 %	Notodden Bedriftsrådgivning
Viken Eiendomsmegling AS	30	299	20 %	20 %	Notodden Eiendomsmegling
Sum	1.730	5.374			

2.2 Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene

Det er ikke vist konsoliderte tall i årsregnskapet ettersom datterselskapene ikke har betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat. I tillegg driver datterselskapene virksomhet som er vesentlig forskjellig fra virksomheten i Hjartdal og Gransherad Sparebank.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning	
Innbetalt aksjekapital/egenkapital/beviskapital	40.000
Overkursfond	396
Sparebankens fond	351.987
Gavefond	100
Utjevningsfond	2.628
Sum egenkapital	395.111
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	
Fradrag for immaterielle eiendeler	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-49.417
Sum ren kjernekapital	345.694
Fondsobligasjoner	30.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	
Sum kjernekapital	375.694
Ansvarlig lånekapital	40.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	
Sum tilleggskapital	40.000
Netto ansvarlig kapital	415.694
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)	
Stater og sentralbanker	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	18.698
Offentlige foretak	
Multilaterale utviklingsbanker	
Internasjonale organisasjoner	30.177
Institusjoner	132.938
Foretak	
Massemarkedsengasjementer	
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.242.143
Forfalte engasjementer	4.339
Høyrisiko-engasjementer	14.479
Obligasjoner med fortrinnsrett	36.612
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	5.293
Andeler i verdipapirfond	52.828
Egenkapitalposisjoner	85.541
Øvrige engasjementer	
CVA-tillegg	
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.623.048
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	171.251
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	
Sum beregningsgrunnlag	1.794.299
Kapitaldekning i %	23,17 %
Kjernekapitaldekning	20,94 %
Ren kjernekapitaldekning i %	19,27 %

Banken har blitt underlagt et Pilar 2-krav på 2,8 % fra 31.12.2018. Banken har et kapitalmål på 15,8% for ren kjernekapitaldekning.

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 1,45 % i Eika Gruppen AS og på 1,24 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	393.337
Kjernekapital	431.921
Ansvarlig kapital	482.734
Beregningsgrunnlag	2.261.391
Kapitaldekning i %	21,35 %
Kjernekapitaldekning	19,10 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,39 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	8,21 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2019 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 134,6 millioner:

Bufferkrav	
Bevaringsbuffer (2,50 %)	44.857
Motsyklisk buffer (2,50 %)	35.886
Systemrisikobuffer (3,00 %)	53.829
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	134.572
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	80.743
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	130.378

Banken har 265,0 millioner kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel

Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	12.674
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	61.444
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoder	10.329
Øvrige eiendeler	3.818.997
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-49.417
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	-49.417
Totalt eksponeringsbeløp	3.854.027
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	3.854.027
Kapital	
Kjernekapital	375.694
Kjernekapital etter overgangsregler	375.694
Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	9,75 %
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	9,75 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på innskuddskonti og ramme kreditter ikke er dekket innen 90 dager etter at rammekreditten eller kontoen ble overtrukket.

Tapsutsatte lån er lån som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske stilling innebærer sannsynlighet for tap på et senere tidspunkt og det er foretatt individuelle nedskrivninger.

Et utlån har verdifall dersom en tapshendelse reduserer utlånets estimerte fremtidige kontantstrøm.

Objektive bevis på at et utlån har verdifall kan være:

- Vesentlig finansielle problemer hos debitor
- Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd
- Innvilget betalingsutsettelse
- Sannsynlighet for gjeldsforhandlinger, oppbud eller konkurs

Objektive bevis på at en gruppe av utlån har verdifall kan være:

- Negative endringer i betalingsstatus til debitor i utlånsgruppen
- Nasjonale eller lokale økonomiske forhold som påvirker utlånsgruppen

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Individuelle nedskrivning blir vurdert der banken har objektive bevis for at engasjementet er tapsutsatt. Framtidig kontantstrøm sammen med en konservativ vurdering av de deponerte sikkerhetene gir banken et estimat på de individuelle nedskrivninger.

Gruppevis nedskrivninger tar utgangspunkt i grupper av utlån med sammenfallende risikoklasse og historiske tap i gruppen.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	-	-	-	-
Lønnstakere o.l.	2.559.742	74.001	2.710	2.636.453
Utlandet	-	-	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	6.503	4.240	117	10.860
Industriproduksjon	54.066	2.046	2.645	58.757
Bygg og anlegg	84.646	22.443	18.889	125.978
Varehandel, hotell/restaurant	30.145	5.680	7.977	43.802
Transport, lagring	3.792	1.787	2.738	8.317
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	290.843	7.586	7.435	305.864
Sosial og privat tjenesteyting	24.510	6.222	890	31.622
Eika Boligkreditt			10.329	10.329
Sentralbank	27.158			27.158
Kredittinstitusjoner	27.932			27.932
Øvrige	155.432			155.432
Sum	3.264.769	124.005	53.730	3.442.504
Hjartdal	509.295	19.027	15.318	543.640
Notodden	1.738.317	71.614	27.760	1.837.690
Kongsberg	321.869	14.909	1.245	338.023
Oslo og Akershus	283.724	6.381	150	290.255
Resten av landet	411.564	12.074	9.257	432.895
Gjennomsnitt²	3.352.828	141.959	67.239	3.562.026

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	9.500	11.163	45.055	173.137	2.798.926	226.988	3.264.769
Ubenyttede rammer			57.006		66.999		124.005
Garantier				49.285	4.445		53.730
Sum	9.500	11.163	102.061	222.422	2.870.370	226.988	3.442.504

¹ Etter individuelle nedskrivninger

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning	-	-	-	-		
Lønnstakere o.l.	1.159	1.557	410	(1.465)		
Utlandet	-	-	-	-		
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	-	-	-		
Industriproduksjon	-	-	-	(450)		
Bygg og anlegg	6.936	13.848	6.330	5.330		
Varehandel, hotell/restaurant	-	652	660	(12.545)		
Transport, lagring	157	1.783	450	450		
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenest	-	-	-	-		
Sosial og privat tjenesteyting	186	-	-	(230)		
Sum	8.437	17.839	7.850	(8.910)	-	-
Hjartdal	-	-	-	-		
Notodden	8.437	17.839	7.850	3.590		
Kongsberg	-	-	-	-		
Resten av landet	-	-	-	(12.500)		
Utlandet	-	-	-	-		

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	16.759	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-13.164	
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	2.539	
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	3.180	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-1.464	
Individuelle nedskrivninger 31.12.	7.850	-

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	7.500	
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	7.500	-

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp)	Utlån	Garantier (og ubenyttede kreditter for IFRS-banker)
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-8.909	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		
Periodens endring i gruppeavsetninger		
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)		
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	13.164	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	537	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-996	
Periodens tapskostnader	3.796	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Banken har per rapporteringstidspunkt kun 2 engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen og ratingen er tildelt av Standard & Poor.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	63.447	63.447		63.447	6 %	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	93.491	95.491				
Offentlige foretak	20.088	20.088				
Multilaterale utviklingsbanker						
Internasjonale organisasjoner						
Institusjoner	135.603	135.603		48.065		
Foretak	202.794	193.648				1 %
Massemarkedsengasjementer						
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	2.948.131	2.948.050			86 %	
Forfalte engasjementer	8.440	4.127				
Høyrisiko-engasjementer						
Obligasjoner med fortrinnsrett	139.768	139.768		139.768		
Fordring på institusjoner og foretak med kort	183.062	183.062				
Andeler i verdipapirfond	26.465	26.465				
Egenkapitalposisjoner	44.767	44.767	45.102			
Øvrige engasjementer	117.307	113.496				
Sum	3.983.364	3.968.014	45.102	251.281		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav.

I hovedsak legges godkjent verdiestimat fra Eiendomsverdi til grunn for markedsverdi.

Banken benytter i tillegg takst, verddivurdering fra megler og bankens egen markedskunnskap ved fastsettelse av markedsverdi på boligeiendom.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, ved større opplån og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2019 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet.

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balanseført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Egenkapitalinstrumenter (inkludert rentefond)	25.411	25.411	25.411	25.411
Rentebærende verdipapirer	417.875	243.436	418.961	244.348
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	139.444	134.432	140.339	135.236
herav: sikrede verdipapirer (ABS)				
herav: utstedt av offentlig forvaltning	148.970	109.004	149.090	109.111
herav: utstedt av finansielle foretak	129.461	-	129.533	-
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak				

Tabellen under viser bankens mottatte sikkerheter pr. 31.12.2019.

Mottatte sikkerheter	Ikke sikkerhetsstilt		Nominell verdi av mottatte sikkerheter
	Virkelig verdi av mottatte sikkerheter		
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	
Utlån og fordringer annet enn innskudd og utlån på anfordring			3.403
Andre mottatte sikkerheter			4.556.665
Sum			4.560.069

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Matrisen under viser derivatkontraktenes virkelige verdi før og etter motregning.

Motpartsrisiko ved derivatkontrakter

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi ¹
Før motregning	0
Etter motregning	0

¹ Med virkelig verdi før motregning forstås summen av virkelig verdi av alle kontrakter med positiv verdi. Virkelig verdi etter motregning er summen av virkelige netto positive verdier mot hver enkelt motpart.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler i aksjefond klassifisert som omløpsmidler og vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Aksjer og andeler klassifisert som anleggsmidler, vurderes til anskaffelseskost. Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskost, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål						
– børsnoterte aksjer						
– andre aksjer og andeler						
Aksjer og andeler – strategisk formål	94.184	129.442	41			
– børsnoterte aksjer						
– andre aksjer og andeler	94.184	129.442	41			

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Ved endring i markedsrenten kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid.

Banken har 6 ukers varslingsfrist for renteendring på flytende utlån og 8 uker for flytende innskudd. Banken har og renterisiko knyttet til verdipapirer og verdipapirgjeld. Banken har pr.31.12.19 ingen rentebytteavtaler for å redusere renterisikoen knyttet til utlån med fast rente.

Renterisiko rapporteres kvartalsvis. Renterisikoen er målsatt i bankens markedspolicy.

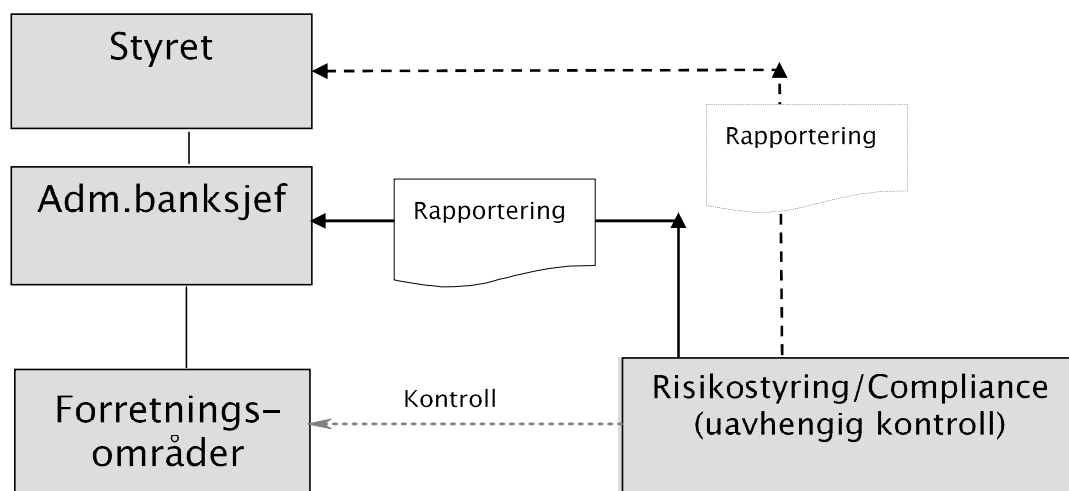
Eiendeler	Renterisiko i tusen kroner ¹
Utlån til kunder med flytende rente	-3.533
Utlån til kunder med rentebinding	-
Rentebærende verdipapirer	-802
Øvrige rentebærende eiendeler	-313
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	-
Andre innskudd	4.293
Verdipapirgjeld	803
Øvrig rentebærende gjeld	-
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	-
Sum renterisiko	447

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

Bankens risikostyring tar utgangspunkt i policy for virksomhets- og risikostyring med beskrivelse av organisering av funksjoner, rapportering og fastsettelse av rammer.

Banken har etablert en risikokontrollfunksjon underlagt banksjef. Funksjonen har ansvar for å overvåke, identifisere og rapportere risiko i banken. Funksjonen rapporterer til styret som illustrert i figur.

Banken har i underliggende risikostyringsdokumenter vedtatt rammer for eksponering av kreditt-, likviditets-, markeds- og operasjonell risiko og er beskrevet i egne policydokument, men som må sees i sammenheng med de øvrige risikoene. Status på eksponering i forhold til rammer rapporteres kvartalsvis til styret, med begrunnelse og tiltak hvis banken er i brudd med vedtatte rammer.

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapital- og likviditetsbehov. Kapital- og likviditetsvurderingen skal være framoverskuende. Dette innebærer at kapital- og likviditetsbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også vurderer behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer med videre.

Banken har vedtatt et minimumsnivå for kapital og likviditet som skal gjenspeile bankens samlede risikotoleranse. Vurderingen er basert på beregnet kapital- og likviditetsbehov, offentlige krav og markedets forventninger. Det er etablert et sett av handlingsregler, hvor det fremgår hvilke tiltak som skal iverksettes ved ulike nivåer av faktisk kapital og likviditet.

Styret har godkjent utforming og metodevalg for kapital- og likviditetsbehovsvurderingen og stresstester. Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger og fremlegger dette for styret. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		Egenkapitalbevis	Fondsobligasjon	Ansvarlig lånekapital
1	Utsteder	Hjartdal og Gransherad Sparebank	Hjartdal og Gransherad Sparebank	Hjartdal og Gransherad Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloomberts identifikasjonskode for rettede emisjoner)		NO0010865744	NO0010850472
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	CRD IV lovgivning	CRD IV lovgivning	CRD IV lovgivning
Behandling etter kapitalregelverket				
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Ren kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Ren kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital	Tilleggskapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ordinær egenkapitalbevis-kapital	Fondsobligasjons-kapital	Ansvarlig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	NOK 40 mill	NOK 30 mill	NOK 40 mill
9	Instrumentets nominelle verdi	NOK 40 mill	NOK 30 mill	NOK 40 mill
9a	Emisjonskurs	105	100	100
9b	Innløsningskurs	N/A	100	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Egenkapital	Gjeld - amortisert kost	Gjeld - amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	08.11.2016	08.10.2019	24.04.2019
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende	Evigvarende	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	Ingen forfallsdato	Ingen forfallsdato	24.04.2029
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Nei	ja	ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	N/A	08.10.2024	24.04.2024
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	N/A	Hver rentebetalingsdato	Hver rentebetalingsdato
Renter/utbytte				
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende	Flytende	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	N/A	3 mnd nibor + 4,00%	3 mnd nibor + 2,15%
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei	Nei	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Full fleksibilitet	Full fleksibilitet	N/A
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Full fleksibilitet	Full fleksibilitet	N/A
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei	Nei	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei	Nei	Nei

	Konvertering/nedskrivning			
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Nei	Ja	Nei
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A	Dersom Finanstilsynet eller annen kompetent off. myndighet instruerer	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A	Hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A	N/A	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A	N/A	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A	Ren kjernekapital	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A	Hjartdal og Gransherad Sparebank	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Nei	Ja	ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	N/A	Når dekningen av ren kjernekapital faller under 5,125%. Følger av kontrastvilkår.	Finanstilsynet iht. Finansforetaksloven §20-14
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	N/A	Hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	N/A	Midlertidig	Endelig
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A	Etter nedskrivning kan utsteder skrive opp obl. ved at de tillegges en andel av akk. overskudd. Evt. rente skal beregnes av nedskrevet beløp	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	N/A	Ren kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	N/A	Nei	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A	N/A	N/A

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		(A) Beløp på datoen for offentlig-gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs-regler
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	40.396,38	26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1			
	herav: instrumenttype 2			
	herav: instrumenttype 3			
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	321.325,41	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	-	26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5	Minoritetsinteresser	-	84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	33.389,00	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	395.110,79	Sum rad 1 t.o.m. 5a	
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS			
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42	
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	49.416,88	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EØS			

20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)	
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (l) og 48 (1) (b)	
24	Tomt felt i EØS			
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap			
	herav: filter for urealisert tap 1			
	herav: filter for urealisert tap 2			
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: ...			
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)	
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	49.416,88	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29	Ren kjernekapital	345.693,91	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	30.000,00	51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard	-	
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard	30.000,00	
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	30.000,00	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)		
	herav: ...		
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	30.000,00	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	375.693,91	Sum rad 29 og rad 44

Tilleggs kapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	40.000,00	62 og 63
47	Tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarlig låne kapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggs kapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggs kapital før regulatoriske justeringer	40.000,00	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50
Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig låne kapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav:...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital	40.000,00	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	415.693,91	Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjerne kapital		469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjerne kapital		
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital		
60	Beregningsgrunnlag	1.794.299,42	

Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	19,27 %	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	20,94 %	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	23,17 %	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnet	12,50 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	2,50 %		
66	herav: motsyklisk buffer	2,50 %		
67	herav: systemrisikobuffer	3,00 %		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)	0,00 %	CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	14,77 %	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			
Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	